zūruotos buitinės keramikos, XX a. plokštinių koklių fragmentais, gyvulių kaulais. 70 cm gylyje fiksuotas iki 10 cm storio molio sluoksnis su plytų duženomis, keliais XVI–XVII a. plokštinių ir dubeninių koklių fragmentais. Po juo atidengtas 20–25 cm storio pilkos smėlėtos žemės sluoksnis. 0,9–1 m gylyje (H_{abs} 115,95–116,10 m) pasiektas nejudinto smėlio įžemis. Šurfo R dalyje fiksuotas 1,8 m pločio, 1,3 m gylio pakloto dujotiekio perkasimas.

2,1x1,5 m dydžio **šurfas 2** iki 1,05 m gylio kastas kiemo ŠV dalyje. Pradėto kasti šurfo Š dalyje aptiktos suverstos XX a. šiukšlės – statybinės griuvenos, buitinės atliekos. Šiukšlės piltos ant šlaito siekiant išplėsti kiemo teritoriją bei formuojant naują kalvos šlaitą. Nukasus 80 cm storio šiukšlių sluoksnį, šurfas išplėstas į P pusę. P ir centrinėje šurfo dalyse fiksuotas į Š, kalvos šlaito link žemėjantis 35–70 cm storio pilkos žemės, smulkių griuvenų, retų degėsiukų sluoksnis su keliomis XVII–XIX a. glazūruotos ir neglazūruotos buitinės keramikos šukėmis. Šurfo P dalyje 40–70 cm gylyje (H_{abs} 116,60–116,90 m) pasiektas stambaus žvyro įžemis.

1,5x1,5 m dydžio **šurfas 3** kastas sklypo ŠR kampe, prie pat kalvos šlaito. Po betoninėmis trinkelėmis fiksuotas supiltinis sluoksnis – pilka žemė, retos smulkios griuvenos, smulkūs degėsiai, žvyras ir molio gabaliukai. Sluoksnio storis siekė 50 cm P ir iki 1 m šurfo Š dalyje. Po juo atidengtas šlaito link žemėjantis maišyto žvyro tarpsluoksnis (storis – 20–40 cm). 0,75–1,2 m gylyje (H_{abs} 116,25–116,75 m) pasiektas maišytos struktūros žvyro ir pilkos žemės sluoksnis. Jame rastos dvi smulkios XVII a. (?) buitinės keramikos šukės, dubeninio koklio sienelės fragmentas, gyvulio kaulo atlieka su pjovimo žyme. Šurfas kastas iki 1,5 m gylio. Kadangi pradėjo griūti šurfo sienelės, nesant galimybei jį išplėsti, įžemis šurfe nepasiektas.

Užupio St. 38A, 40

During the field evaluation at Užupio St. 38A in Vilnius, 8 m^2 were excavated. A 20–90 cm thick cultural layer, which had formed during the 19th–20th centuries, was recorded in test pits 1–2. A pit with construction rubble was discovered in test pit 2. Soil mixed with construction waste was brought in to create the hill's (courtyard) terrace and the hill's slope. Isolated and chance 16th–19th-century finds were discovered.

During the field evaluation at Užupio St. 40 in Vilnius, 7.5 m^2 were excavated. A 1.1 m thick cultural layer with 16th–20th-century finds was recorded in test pit 1, which was excavated in the S part of the plot. Fill layers of soil and rubbish formed in creating the hill's slope and extending the courtyard terrace in the second half of the 20th century were recorded in test pits 2–3, which were excavated near the hill's N slope. Isolated and chance 17th–19th-century finds were discovered.

Atas Žvirblys

Krivių gatvė 24

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai vyko Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais (UK 25504) sklype Krivių g. 24. Sklypas yra Užupyje, viename seniausių Vilniaus priemiesčių, „Gedimino kapo" kalno papėdėje. Krivių g. 24 sklypas susiformavo XIX a. I pusėje. Pirmieji pastatai statyti XIX a. viduryje. Tirtame sklype esantis namas statytas XIX a. pabaigoje. XX a. pradžioje namas perstatytas, prailgintas. II Pasaulinio karo metu pastatas nukentėjo.

Į V nuo tirto sklypo, „Gedimino kapo" kalno aikštelės P dalyje tyrimai vykdyti 1989 m. Jų metu 2 m gylyje aptikti 4 vyrų kapai be įka-

pių. „Gedimino kapo“ kalne archeologiniai tyrimai vykdyti 2006 m. (E. Pranckėnaitė), žvalgytas 70 m² dydžio plotas. Kultūrinio sluoksnio ir radinių neaptikta (žr. *ATL 2006 metais*, V., 2007, p. 550). 2008 m. tyrimai buvo tęsiami (A. Simniškytė-Strimaitienė) į P, Krivių g. 19A ir į R, daugiabučių kvartale Filaretų–Krivių–Varpų gatvėse. Tyrimų metu fiksuoti statybiniai archeologiškai nevertingi sluoksniai su keliais XVII–XVIII a. radiniais.

2012 m. vykusių tyrimų metu ištirti 5 šurfai. Šurfai 1–3, 5 buvo 2x1 m dydžio, šurfas 4 – 1,5x1,5 m dydžio, bendras ištirtas plotas siekė 10,50 m².

Šurfas 1 tirtas sklypo P dalyje. Jame fiksuotas 30–95 cm storio XX a. sluoksnis. Po juo buvo 10–60 cm. storio gelsvo smėlio sluoksnis, kuris formavosi iki XIX a. pabaigos natūraliai slenkant „Gedimino kapo“ kalno šlaitui. 0,9–1,2 m gylyje nuo esamo žemės paviršiaus pasiektas įžemis – baltas smėlis.

Šurfas 2 tirtas arčiausiai Krivių gatvės, sklypo R pusėje. Jame fiksuotas 1,9–2,5 m. storio XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis. 1,5–1,6 m gylyje nuo esamo žemės paviršiaus aptiktas 2–3 cm storio degėsių tarpsluoksnis su gausiais XVIII a. II puse – XIX a. I puse datuojamais radiniais. Šį degėsių tarpsluoksnį galima datuoti XIX a. I puse. Įžemis pasiektas 1,9–2,1 m gylyje.

Šurfas 3 tirtas sklypo Š dalyje. Jame fiksuoti supiltiniai 60–90 cm storio XX a. IV ketvirčio sluoksniai. Giliau, 65 cm gylyje aptiktas XX a. pradžioje statyto pastato pamatas. Pastatas sugriautas II Pasaulinio karo metu.

Šurfas 4 tirtas sklypo centre. Jame fiksuoti supiltiniai 65–75 cm storio XX a. II puse datuojami sluoksniai.

Šurfas 5 tirtas sklypo V dalyje, nedidelėje „Gedimino kapo“ kalno terasoje. Šurfe fiksuotas 25–75 cm storio XX a. kultūrinis sluoksnis.

Krivių St. 24

In 2012, a field evaluation (five test pits, a total of 10.50 m²) was conducted on the plot at Krivių St. 24, at the foot of Gediminas' Grave Hill, in the Vilnius suburb of Užupis. 25–95 cm thick, 20th-century cultural layers were recorded in test pits 1, 3, 4, and 5 and a 1.9–2.5 m thick, 19th–20th-century cultural layer in test pit 2. 2–3 cm thick undisturbed seams of charcoal with abundant finds from the second half of the 18th – first half of the 19th century were discovered at a depth of 1.5–1.6 m below the current ground surface.

VIRBALIS

Darius Kontrimas

Žvalgomieji tyrimai Virbalyje

Virbalio miestelyje 2012 m. suprojektuotų inžinerinių tinklų vietose Birutės, Kauno, Kudirkos Naumiesčio, Laisvės, Maironio, Raudondvario, Paviržupės, Smėlio, Vištyčio, Vydūno, Vytauto, Žalgirio gatvėse, kurios patenka į Virbalio miestelio istorinį centrą (UK 17125) ir Virbalio senojo miesto vietą (UK 20557), buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai. Ištirti 92 šurfai ir viena 5x1,3 m dydžio perkasa (iš viso 101,5 m²). Po tyrimų suinventorinti 659 radiniai saugomi Vilkaviškio krašto muziejuje.

Iki XVIII a. Virbalis vadintas Nova Volia. Miestelis formuotas į ŠV nuo Punios girios, į P nuo Širvintos. Virbalis dabartinėje vietoje pradėjo kurtis 1558–1560 m. Pirmą kartą miestelis paminėtas 1536 m., kai karalienė Bona leido prie Prūsijos sienos įsteigti miestelį, jame rengti turgus, laikyti smukles. XVI a. viduryje Virba-